۲۰۱۷/۰۹/۲۳

پوهاند عبدالحی حبیبی

د حق برغ

مقدمه:

با جریان اخبار اسامبلهٔ سالانهٔ ملل متحد در نیویارک، هر روز بیانات غیر قابل باوری از زعمای مختلفه که در آن جلسات شرکت نموده اند میشنویم، مثلاً از بین بردن کوریای شمالی ذریعهٔ دونالد ترمپ و یا اظهارات ناقص صدر اعظم جدید پاکستان در مورد افغانستان. پناه به خدا اینست قسمتی از خبر یک روز قبل:

(پاکستان عهد کرده است که در نبرد بر ضد دهشت افگنی و استقرار ثبات در افغانستان با ایالات متحده در تعامل باقی بماند، اما گفته است که هیچ گونه نقش "سیاسی یا نظامی" هند را در افغانستان نخواهد پذیرفت.

شاهد خاقان عباسی، صدر اعظم پاکستان، که در شورای روابط خارجی واقع در شهر نیویارک صحبت می‌کرد، هشدار داد که نقش سیاسی و یا نظامی هند در افغانستان، وضعیت را پیچیده تر ساخته و برای حل مشکلات کمکی نمی کند. آقای عباسی گفت "اگر آنان [هند] می‌خواهد که مساعدت اقتصادی کنند، اختیار دارند، اما نه، نمی پذیریم یا نمی خواهیم که شاهد نقش سیاسی یا نظامی هند در افغانستان باشیم").

میبینیم که شخص مذکور که مقدرات افغانستان کشوری مستقل را با موجودیت یک حکومت مرکزی و سرحدات سیاسی، در انگشت خویش گمان میبرد، ادعای اختیارات داشتن روابط سیاسی و نظامی سرزمین ما را با ممالک دیگر داشته و ابلاغیه«!» هم در زمینه صادر می نماید - که خیال است و محال است و جنون!!

درین روز ها فیلم مستندی به نام « خانهٔ ویسرای» از جریان جدایی یا «پارتیشن» نیم قارهٔ هند در سال ۱۹۴۷ که محصول بی بی سی لندن است، در بعضی سینما ها به نمایش گذاشته شده که حقایق تلخی را درین جدایی و پلان های مخفی تشکیل یک کشور کاملاً مصنوعی به نام « پاکستان»، افشاء می نماید که ارائهٔ قسمت های مهم آن برای خوانندگان محترم خالی از دلچسپی نیست؛ که انشاء الله در آینده تقدیم میگردد.

اینهم مضمون والای علامه پوهاند عبدالحی حبیبی در زمینهٔ جدایی هند و پاکستان و سرزمین پشتون ها:

*****

په دی څو وروستنیو میاشتو کي د هندوستان سیاسي اوضاع داسي سره اوښتي ده چي په تاریخ کي نظیر نه لري. هندوستان دا څو سوه کاله کېږي چي د دولت برتانیا تر سلطه او اقتدار لاندي و، مګر اوس موږ وینو، چي دولت برتانیا غواړي چي هندوستان هندوستانیانو ته پرېږدي او ټولو خلکو ته یې د آزاد ژوند حق ورکړي.

به اهتمام ملالی نظام

آزادي او خپلواکي د ملتونو يو طبيعي حق دئ او په دی لوی جنګ کي چي ډېرو انسانانو خپل ځانونه قرباني کړه، هم د دغه مقصد لپاره وه او د (منشور اتلس) مخ هم د بشريت د لوړو قربانيو په وينو ګلګون دئ او دا حق بشريت په وينو ګټلی دئ.
موږ پښتانه هم طبعاً يو خپلواک او آزاد قوم يو، په قرنو قرنو مو خپله آزادي په وينو ساتلې، او پردي خلک مو نه دي پرې ايښي چي زموږ مقدس حقوق تر پښو لاندي کړي، نو ځکه د بشريت د غلام اقوامو څخه چي هر څوک خپلواک کېږي او د (آزادۍ) مشروع حقوق مومي موږ په خوښېږو او لکه د ځان لپاره چي ازادي خوښوو او په وينو يې ساتو، دغسي مو خوښه ده چي نور مريي اقوام (آزاد) سي او خپل مشروع حقوق وِمومي.
منشور اتلس او نور هغه کنفرانسونه چي د بشر د حقوقو د تثبيت لپاره کېږي، د شلم قرن يو حقوقي او بين البشري شاهکار دئ، مګر دا شيان که پر کاغذه پاته سي او د عمل ميدان ته نه راووزي، د نتلي (انسان) په درد نه ورځي او بيا به ملتونه يو بل خونين جنګ ته منډي ووهي.
موږ خوښ يو، چي د جنګ ګټونکي درې لوي ډيموکراسي دولتونه دې ته حاضر سوي دي، چي (منشور اتلس) عملاً د بشر د ګټو لپاره ميدان ته راوباسي، او ټول ملل په آزاد ژوند او د ډيموکراسی د اصولو سره آشنا کړي او پر دې مقدسه غايه بشر سره راغونډ کړي، چي "هر څوک د ځان واک لري او هر هيواد د هغه ځای د خلکو دئ".
څو ورځي دمخه دولت برتانيا د هندوستان په خصوص کي يو اعلان وکی، چي هلته به يو هندوستان د هندوانو لپاره او يو پاکستان د مسلمانانو لپاره جوړېږي او هر څوک حق لري، چي خپل ځان په هغه ډول چي وغواړي اداره کاندي. موږ پښتانه د خپل همسايه او ورور ملت هندوستان په دغه (آزادي) او خپل حق موندلو خوښ سوو او تل د هندوستان د ملت لپاره د دوی خوښي او سعادت غواړو او يګانه آرزو مو هم دغه ده، چي زموږ همسايه او ګاونډي ملل خوښ او مسعود او مترقي وي او د دولت برتانيا دغه اقدام هم د هغه ملت د نېک نيت او آزادمنشی او ډيموکراسی د روح ښه اثر ګڼو. مګر خبره داده، چي زموږ څو مليونه (پښتانه ورونه) د ډيورنډ تر فرضي خط و هغي خوا ته تر اباسينده پراته دي، او دا خلک څو عمر د بريتانوي هند تر اقتدار لاندي وه. دوی خپل مشروع حقوق نه درلوده او هر وخت يې هم د خپلي آزادۍ لپاره لويي لويي قربانۍ ورکړي دي، نو آيا دغه زموږ ورونه چي په خټه او نژاد او ژبه او ټولو عنعناتو او مميزاتو کي سره يو شی يو زموږ هېرېږي؟
دولت برتانيا دوی مجبور کړي دي، چي په هندوستان يا پاکستان کي شامل سي، موږ پښتانه نه پوهېږو، چي دا نو ولي؟ آيا هغه زموږ ورونه نو ولي د ژوندانه حقوق نه لري؟ دولت برتانيا د پنجاب و سيکانو ته حق ورکوي چي يو سيکستان جوړ کړي، د بنګال خلکو ته حق ورکوي چي سره بېل سي، برما ته حق ورکوي چي يو آزاد مملکت سي، نه په پوهېږو چي پښتنو ته ولي د آزاد ژوند حق نه ورکوي؟ د افغانستان خلک دوی خپل ورونه ګڼي او هيڅکله به دا خبره هېره نه کړي چي دولت برتانيا ولي د دوی د پښتنو ورونو حق نه ورکوي؟ پښتانه يو ملت ګڼل کېږي او په کلو کلو دمخه هم زموږ پلرو دا پيغام راکړی و، چي تاسي ورونه ياست. اوس هم د صوبهٔ سرحد پښتانه زموږ ورونه دي او موږ دوی نه سوای هېرولای او د افغانستان خلک دا غواړي چي دوی بايد مجبور نه سي چي هرومرو به په هندوستان يا پاکستان ګډېږي. که له دوی څخه پوښتنه وسي ښايي چي اتحاد وغواړي.

که له دوی څخه پوښتنه وسي، ښايي چي دوی به د ځان لپاره يو خپلواک او آزاد ژوند غوره کړي، که له دوی څخه پوښتنه وسي، ښايي چي د مرحوم خوشحال خان خټک دا خبره به ووايي چي :

"درست پښتون د ننگ په کار کي سره يو دئ"

مقصد دا دئ چي د ډيورنډ له فرضي خطه بيا تر اباسينده پوري زموږ ملي ورونه سپېڅلي پښتانه پراته دي، موږ دوی کورټ نه سو هېرولای. موږ د دوی لپاره د (منشور اتلس) پر اساس يو مستقل او آزاد ژوند غواړو، لکه د هندوستان نورو اقوامو ته چي د ژوند او خپلواکۍ حق ورکړه سوی دئ، دوی ته هم بايد ورکړه سي، ځکه چي په هيڅ صورت دوی د هند تر نورو اقوامو پاته نه دي او په کلو کلو دوی د خپل استقلال لپاره قربانۍ ورکړي دي او که د دوی دغه ملي مرام لاس له ور نه سي، ښايي چي په آينده کي بده نتيجه وښندي او د افغانستان او هندوستان د دولتو تر منځ به ډېر مشکلات پيښ کړي.

په دې ځای کي زه دا خبره هم د پښتنو له خوا د دوی د يوه ملي مرام په ډول ليکم، چي پښتانه له خپلو هندي ورونو سره که مسلمانان دي که هندوان، د دوی په آزادي خواهانه حرکاتو کي پوره همدردي لري او آزادي د دوی مشروع حق بولي، خو خپل پښتانه ورونه هم نه سي هېرولای، او که په هند کي مثلاً سيکان د آزاد ژوند حق مومي، نو پښتانه به ولي ضرور په هندوستان يا پاکستان پوري نښلي؟

د هند نائب السلطنه (وايسرای) چي کوم اعلان کړی دئ، په دغه اعلان کي د افغانستان خلک په کلکه دا پوښتنه کوي، چي ولي به زموږ پښتانه ورونه د آزادۍ له مشروعو حقوقو څخه برخه نه مومي؟ ولي به دوی ته د نورو هندي اقوامو په ډول (يو آزاد ژوند) نه ورکول کېږي؟ له دوی څخه دي هم پوښتنه وسي، چي څه کوي؟ څه غواړي؟ او څنگه ژوند خوښوي؟

ا ټولي خبري حل غواړي او د افغانستان خلک په ګډه دا د (حق ږغ) و دولت برتانيا او نورو ډيموکراتو انسانانو ته رسوي، چي په دې موضوع کي خپله د ډيموکراسۍ دعوه عملاً اثبات کړي او د دنيا په تاريخ کي يوه روښانه کارنامه زياته کړي. ولي چي دغه ملي مقصد په قرنو قرنو دمخه پښتنو درلود، او هم اوس ټول پښتانه منتظر دي، چي زموږ سرحدي پښتانه ورونه آزاد سي، او هغه حقوق چي د دنيا ټولو اقوامو ته ورکول کېږي، دوی هم له هغو څخه پوره برخه ومومي.

د طلوع افغان ښاغلی مدير! دا زما ږغ چي د افغانستان د ټولو خلکو د (حق ږغ) دئ، د خپلي روزنامي په ذريعه خپور که، او دغه (ملي آرزو) د دنيا ديموکراتو اقوامو ته ورسوه، چي دا ښکاره سي او د خپلو هندي ورونو سره مو پوره همدردي سته او مخصوصاً د خپلو پښتنو ورونو مشروع حقوق او د پوره ډيموکراسۍ ژوند غواړو او دا خپل ږغ د ټولو متحده اقوامو غوږو ته رسوو.

طلوع افغان، ۱۳۲۶ ش، ۷۳ گڼه، لومړي مخ.

پای